

รายงานสถานการณ์ศัตรูข้าว

วันที่ ๑๙ พฤษภาคม ๒๕๖๔

กลุ่มพยากรณ์และเตือนการระบาดของศัตรูพืช
กองส่งเสริมการอารักขาพืชและจัดการดินปุ๋ย

โทร. ๐ ๒๙๕๕ ๑๕๑๔ โทรสาร ๐ ๒๙๕๕ ๑๖๒๖

E-mail: Bio53@hotmail.com, doae_pmd@hotmail.com

สถานการณ์การระบาดของศัตรูพืชที่สำคัญ

ศัตรูข้าว

๑. สถานการณ์การปลูกข้าว

พื้นที่ปลูกข้าวทั้งหมด ๗๓ จังหวัด มีพื้นที่ยืนต้น ๑,๓๖๙,๓๑๒ ไร่

๒. สถานการณ์การระบาดของศัตรูข้าวที่สำคัญ

๒.๑ เพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล พื้นที่ระบาด ๖ จังหวัด จำนวน ๑,๗๘๙.๖๐ ไร่ พื้นที่ระบาดลดลง ๖๖ ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา ๑,๘๕๕.๖๐ ไร่)

๑) ข้าวอายุน้อยกว่า ๔๐ วัน	ไม่พบการระบาด
๒) ข้าวอายุ ๔๐ - ๖๐ วัน	จำนวน ๑ ไร่
๓) ข้าวอายุมากกว่า ๖๐ วัน	จำนวน ๑,๗๘๘.๖๐ ไร่

๒.๒ หนอนกอข้าว พื้นที่ระบาด ๒ จังหวัด จำนวน ๖๐ ไร่ พื้นที่ระบาดลดลง ๓๑ ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา ๙๑ ไร่)

๑) ข้าวอายุน้อยกว่า ๔๐ วัน	ไม่พบการระบาด
๒) ข้าวอายุ ๔๐ - ๖๐ วัน	จำนวน ๕๐ ไร่
๓) ข้าวอายุมากกว่า ๖๐ วัน	จำนวน ๑๐ ไร่

๒.๓ หนอนห่อใบข้าว พื้นที่ระบาด ๑ จังหวัด จำนวน ๓๐ ไร่ พื้นที่ระบาดลดลง ๒ ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา ๓๒ ไร่)

๑) ข้าวอายุน้อยกว่า ๔๐ วัน	ไม่พบการระบาด
๒) ข้าวอายุ ๔๐ - ๖๐ วัน	ไม่พบการระบาด
๓) ข้าวอายุมากกว่า ๖๐ วัน	จำนวน ๓๐ ไร่

๒.๔ แมลงบัว พื้นที่ระบาด ๑ จังหวัด จำนวน ๔๐ ไร่ พื้นที่ระบาดคงที่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา ๔๐ ไร่)

๑) ข้าวอายุน้อยกว่า ๔๐ วัน	จำนวน ๔๐ ไร่
๒) ข้าวอายุ ๔๐ - ๖๐ วัน	ไม่พบการระบาด
๓) ข้าวอายุมากกว่า ๖๐ วัน	ไม่พบการระบาด

๒.๕ แมลงสิง พื้นที่ระบาด ๒ จังหวัด จำนวน ๑,๕๙๑ ไร่ พื้นที่ระบาดเพิ่มขึ้น ๑๐ ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา ๑,๕๘๑ ไร่)

๑) ข้าวอายุน้อยกว่า ๔๐ วัน	ไม่พบการระบาด
๒) ข้าวอายุ ๔๐ - ๖๐ วัน	ไม่พบการระบาด
๓) ข้าวอายุมากกว่า ๖๐ วัน	จำนวน ๑,๕๙๑ ไร่

๒.๖ โรคไหม้ข้าว พื้นที่ระบาด ๖ จังหวัด จำนวน ๑๓๔.๕๐ ไร่ พื้นที่ระบาดเพิ่มขึ้น ๖๐ ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา ๗๕.๕๐ ไร่)

๑) ข้าวอายุน้อยกว่า ๔๐ วัน	จำนวน ๗๕ ไร่
๒) ข้าวอายุ ๔๐ - ๖๐ วัน	จำนวน ๘.๕๐ ไร่
๓) ข้าวอายุมากกว่า ๖๐ วัน	จำนวน ๕๑ ไร่

๓. การดำเนินงานในพื้นที่ระบาด

๓.๑ กองส่งเสริมการอารักขาพืชและจัดการดินปุ๋ย ร่วมกับสำนักงานเกษตรจังหวัดทุกจังหวัดที่มีพื้นที่ปลูกข้าวประชาสัมพันธ์และเตือนการระบาดของศัตรูข้าว ได้แก่ โรคไหม้ข้าว หนอนห่อใบข้าว เพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล เพลี้ยไฟ และ ศัตรูข้าวอื่นๆ

๓.๒ ศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านอารักขาพืช ทั้ง ๙ ศูนย์ ร่วมกับศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชนในพื้นที่เสี่ยง ผลิตขยายเชื้อราไตรโคเดอร์มา เชื้อราบิวเวอเรีย เพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับใช้ในฤดูกาลใหม่ และรณรงค์ให้สมาชิกศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน และเกษตรกรทั่วไปนำไปใช้ควบคุม โรค แมลง ศัตรูข้าวในทุกพื้นที่

๓.๓ ประชาสัมพันธ์ให้เกษตรกรสำรวจติดตามสถานการณ์การระบาดอย่างใกล้ชิด สนับสนุนสารชีวภัณฑ์ ป้องกันกำจัดศัตรูพืช และแนะนำวิธีการผลิตสารชีวภัณฑ์จากศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านอารักขาพืชในเขตรับผิดชอบในพื้นที่ที่พบการระบาดรุนแรงเป็นวงกว้าง

๓.๔ สำนักงานเกษตรจังหวัดและเกษตรอำเภอ ได้ออกตรวจสอบพื้นที่และให้ความรู้แก่เกษตรกรในพื้นที่ที่มีการระบาดและแนะนำวิธีการใช้สารชีวภัณฑ์ วิธีการผลิตขยายสารชีวภัณฑ์ต่างๆ เพื่อให้เกษตรกรนำไปใช้ในพื้นที่ที่มีการระบาดเพื่อเป็นการป้องกันกำจัด โรค แมลง ศัตรูข้าว และให้คำแนะนำให้เกษตรกรกำจัดวัชพืชโดยรอบแปลง เพื่อเป็นการตัดวงจรชีวิต และลดปริมาณแหล่งที่อยู่อาศัยของ โรค แมลง ศัตรูพืช ในนาข้าว

๓.๕ สำนักงานเกษตรจังหวัดขอนแก่นและสำนักงานเกษตรอำเภอน้ำพองร่วมกันลงพื้นที่สำรวจการระบาด และให้คำแนะนำแก่เกษตรกรในพื้นที่ที่พบการระบาดของเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล พร้อมทั้งช่วยเหลือสนับสนุนชีวภัณฑ์เพื่อใช้ในการป้องกันกำจัด

๓.๖ สำนักงานเกษตรจังหวัดสงขลาและเจ้าหน้าที่กลุ่มอารักขาพืช ได้ออกสำรวจตรวจสอบพื้นที่ที่มีการระบาดของแมลงสิ่ง และให้ความรู้เกี่ยวกับวิธีการป้องกันกำจัดแก่เกษตรกร พร้อมทั้งให้ความรู้เกี่ยวกับการใช้สารเคมีที่ถูกต้องเพื่อป้องกันกำจัดการระบาดของแมลงสิ่ง

๓.๗ แนะนำให้เกษตรกรงดหว่านปุ๋ยในอัตราที่มากเกินไป และแนะนำให้เกษตรกรใช้พันธุ์ต้านทานโรคไหม้ข้าว เช่น สุพรรณบุรี ๑ สุพรรณบุรี ๖๐ ปราจีนบุรี ๑ พลายงาม ข้าวเจ้าหอมพิษณุโลก ๑ สุรินทร์ ๑ เหนียวอุบล ๒ สันปดอง ๑ หางยี ๗๑ เป็นต้น

๓.๘ แนะนำให้เกษตรกรหมั่นสำรวจและติดตามข่าวสารสถานการณ์การระบาดของศัตรูพืชอย่างสม่ำเสมอ และหากพบการระบาดของศัตรูพืชให้เกษตรกรแจ้งการระบาดได้ที่สำนักงานเกษตรตำบล อำเภอ และสำนักงานเกษตรจังหวัดในพื้นที่

๓.๙ แนะนำให้เกษตรกรใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มาเพื่อควบคุมการระบาดของโรคไหม้ข้าว และใช้เชื้อราบิวเวอเรียเพื่อควบคุมการระบาดของหนอนห่อใบข้าว และส่งเสริมให้เกษตรกรทำการสำรวจแปลงนาเพื่อป้องกันการระบาดของโรคแมลงศัตรูข้าวอย่างสม่ำเสมอ

๔. การคาดการณ์ศัตรูพืช ในช่วงระหว่างวันที่ ๒๔ - ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๖๔

ภาคเหนือ ระวัง เพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล เพลี้ยไฟ โรคขอบใบแห้ง และโรคไหม้ข้าว

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ระวัง เพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล เพลี้ยกระโดดหลังขาว โรคขอบใบแห้ง และโรคไหม้ข้าว

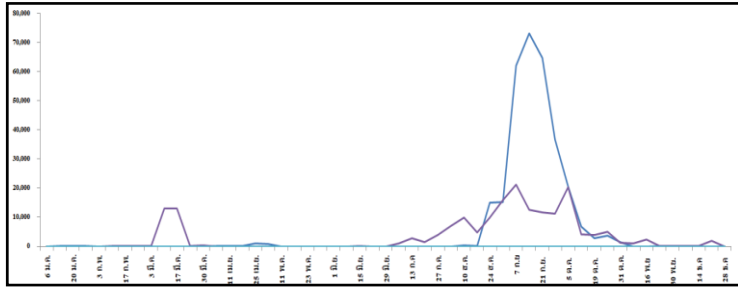
ภาคกลาง และภาคตะวันออก ระวัง เพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล เพลี้ยไฟ โรคขอบใบแห้ง และโรคไหม้ข้าว

ภาคใต้ ระวัง เพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล แมลงสิ่ง และโรคไหม้ข้าว

แผนภูมิแสดงการเปรียบเทียบการระบาดของศัตรูข้าว

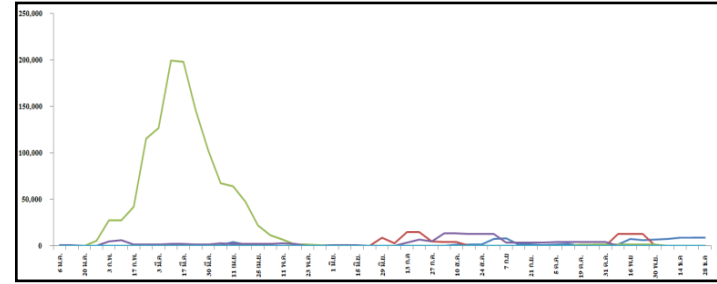
ระหว่างปี ๒๕๕๙ - ๒๕๖๔

พื้นที่ระบาด (ไร่)

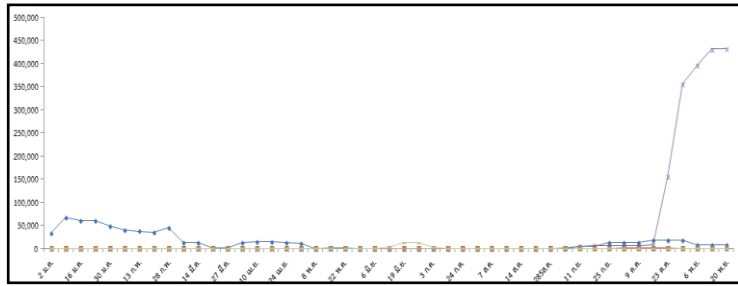
ปี ๒๕๕๙

พื้นที่ระบาด (ไร่)

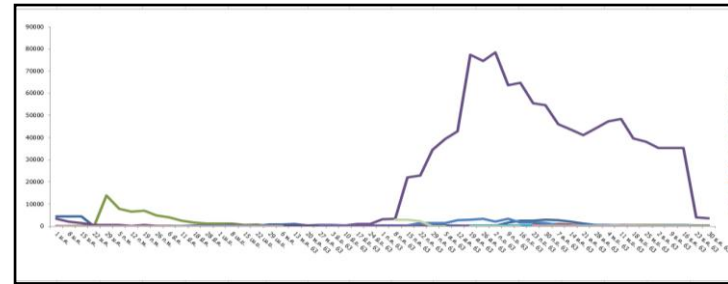
ปี ๒๕๖๐

พื้นที่ระบาด (ไร่)

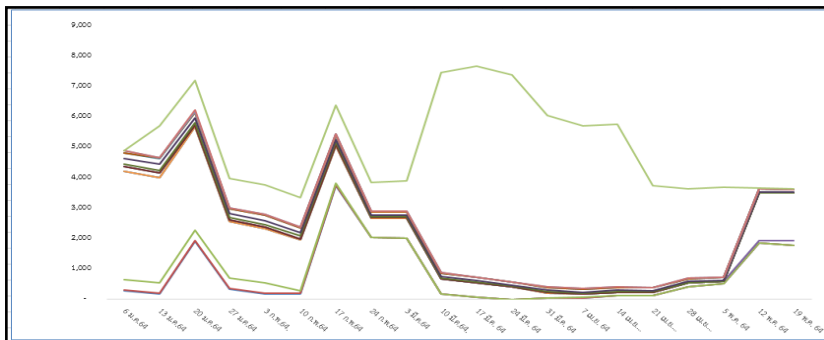
ปี ๒๕๖๒

พื้นที่ระบาด (ไร่)

ปี ๒๕๖๓

พื้นที่ระบาด (ไร่)

ปี ๒๕๖๔

- เพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล ๑,๗๘๙.๖๐ ไร่
- หนอนกอข้าว ๖๐ ไร่
- หนอนห่อใบข้าว ๓๐ ไร่
- แมลงบัว ๔๐ ไร่
- แมลงสิง ๑,๕๙๑ ไร่
- โรคไหม้ข้าว ๑๓๔.๕๐ ไร่